

عنوان مقاله:

مجلس دوم شورای ملی و نقش انگلیس و روسیه در انحلال آن

محل انتشار:

پژوهشنامه تاریخ، سیاست و رسانه، دوره 4، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

علی اصغر رجبی - استادیار گروه تاریخ، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

وحید نجفی - کارشناسی ارشد تاریخ انقلاب اسلامی، گروه تاریخ انقلاب اسلامی، پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

ایران پس از سال ها تلاش در سال ۱۳۸۵ ه.ش موفق شد از پادشاه (مظفرالدین شاه) تاییدیه تشکیل مجلس شورای ملی را بگیرد. عزل محمدعلی شاه و نیابت ناصرالملک حوادث مهم تا تشکیل مجلس دوم بود. در ایران آنچنان که لازم بود برای شکل گیری مجلس و دولتی که به طور منظم با هم در ارتباط باشند، بنیاد محکمی آماده نشده بود. حضور دولت های دیگر در ایران که مهم ترین آن ها روسیه و انگلیس بودند، خود مانعی بزرگ به شمار می آمد. همچنین، وجود رجال سیاسی بزرگ که هرکدام سیاست خاص خود را دنبال می کردند، بر وخامت اوضاع می افزود. با شکل گیری مجلس، نظراتی برای بهبود اوضاع در ایران مطرح شد که در نتیجه برای استخدام مستشار آمریکایی که کشوری مهم و بی طرف بود، رای صادر شد. به همین جهت مستر شوستر با هیئتی وارد ایران شد و به عنوان خزانه دار کل مشغول به کار شد. اما او ابتدا با کاهش قدرت اشراف و بزرگان، کوتاه شدن دست بیگانگان در ایران و... سبب شد تا بر علیه ش هجمه هایی بزرگ صورت بگیرد. به رغم خروج شوستر از ایران فشار سیاسی تا حدی بالا بود که مجلس دوم منحل شد و در نتیجه دولت و نائب السلطنه قدرت اصلی را در دست گرفتند. مجموعه ای کتب و مقالات موجود درباره اولتیماتوم به وضعیت ایران و نقش روسیه اشاره دارند که در این مقاله به عنوان منابع یاد شده است. ما برآنیم به نقش انگلیس اشاره کنیم و از حمایت های انگلیس نسبت به روسیه سخن خواهیم گفت. در این مقاله از روش تحلیلی- توصیفی و کمک از منابع کتابخانه استفاده شده است.

کلمات کلیدی:

اولتیماتوم، روسیه، انگلیس، مجلس دوم شورای ملی، انحلال مجلس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1501269>

